

BPAagendaBPAagendaBPAagenda

vrijdag 22

ANTWERPEN. Vredesconcert, 19h., zaal Samson, Pelikaanstr., o.a. Dr. Dada, org. D.K.L.J.
ANTWERPEN. Het Rode Boek, Lge. Beeldensstr., 147, de drie werelden theorie, 20h., org. Amada.
St. NIKLAAS. Heistr., onder Kristus Koning kerk, 19h.30, Volkstoneel aan één zeel, m.m.v. de barst, zanggroep Gam, Dopperskabaret, e.a., org. de Barst.
BRUSSEL. Beursschouwburg, 20h.30, toneel, twee ogen zo blauw, door Gerd de Ley, (vrije producties.)
BRUSSEL. Het Rode Boek, J. Volderslaan, 1060, 19h.30, de Trotskistische theorie over de MOC-BSP.-regering. org. Amada.
HASSELT. Cultureel Centrum, 20h., links in Vlaanderen, Jong-soc., Links, K.P., Ral, en Amada.

zaterdag 23

ANTWERPEN. Vredesmars, inl. 016/23.60.06, vertrek aan Berchem Kerk, 9h.30, aankomst in Mechelen, Brusselsestwg. 49, org. D.K.L.J.
BRUSSEL. Beursschouwburg, 15h., poppentheater: het Ringelingding, door poppentheater Sjaapoo.
TIELT. De Zalm, Kortrijkstr., geschenkenfoor en infobeurs, org. Wereldwinkel, m.m.v. A.I., Boa, Kela, e.a. (ook op 24 dec.)
SITTARD. Jongerencentrum Donkiesjot Kapittelstr. 6, Infoavond: samenwerking met toespitsing op Tihange org. Liek.
ANTWERPEN. Groenplaats, 15u. Solidariteitsaktie met Latijns-Amerikaanse vrouwen. Org. vrouwen-groep SAGO. (051/49.37.86)
MECHELEN. Elcker-ik, 14-17u. "Relatie jongeren-ouderen".

zondag 24

BRUSSEL. Vredesmars, inl. 016/236006, Vertrek in Mechelen om 9h.30 aan het station, slotmeeting in Brussel KAJ.-gebouw, Paleizenstr. 90, (nabij Noordstation), org. D.K.L.J.

maandag 25

HASSELT. 't Roodhuis, 59 Aldestr., video-vertoning, Charlie Chaplin.

dinsdag 26

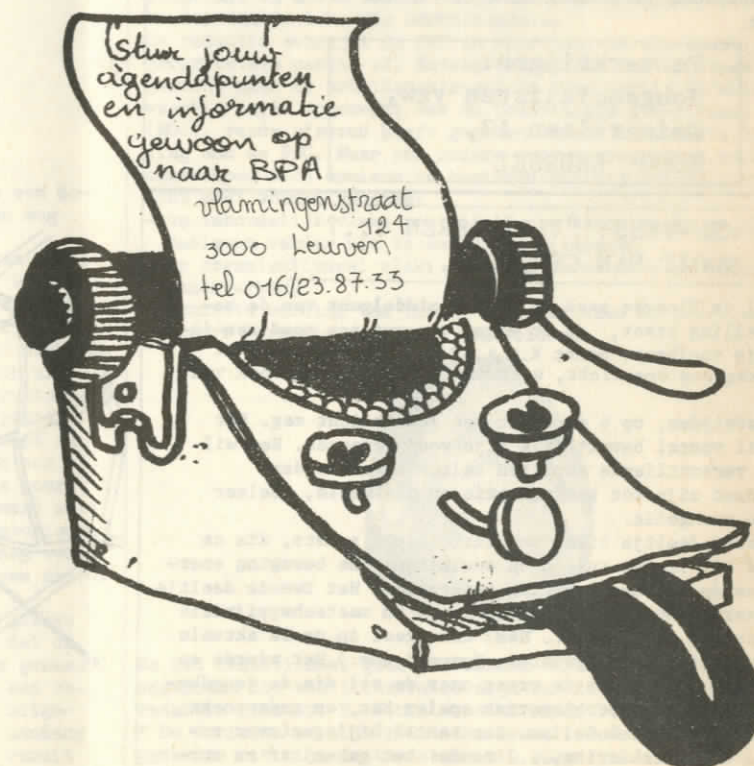
KESSEL-LO. Start wintercursus: democratisering, een proces- een opdracht. Bespreking democratisering en opvoeding, buurtwerk, arbeidssituatie; politieke, economische, kulturele democratische strategieën en aktiemogelijkheden. Org. Lodewijk de Raet, Liedtstraat 27-29, 1030 Brussel, 02/241.88.33.
BRUGGE. Start wintercursus: Europa waar naartoe? Europa en het bedrijfsleven, de trilaterale kommissie, de arbeidersbeweging, de Europese minderheden. Org. Lod. de Raet.

woensdag 27

MEEUWEN. De Mans, Liersestraat 7 20u.15 Film: "Op wandel in het Land van de Ouderdom". M.m.v. Bevrijdingsfilms.

donderdag 28

ANTWERPEN. Elcker-ik, Consciencestraat 46, 20u. "De arbeidersbeweging na de tweede wereldoorlog", in de cyclus: de arbeidersbeweging historisch benaderd. M.m.v. J. Brepoels, A. Mommen.
ANTWERPEN. Elcker-ik, 20u. Ervaringen in de psychiatrie. Org. Elcker-ik.
LEUVEN. 't Stuc, 20u. AIB vergadering - werking voor volgend jaar.

15 fr.

B.P.A. BULLETIN
wekelijks nieuwsbulletin van het
BEVRIJDINGSPERSAGENTSCHAP

BPA/163

22/12/78

5de jrg.

HET NICARAGUAANSE VOLK MOET STEUNEN OP EIGEN KRACHT

BPAagendaBPAagendaBPAagenda

EINDREDAKTIE: VLAMINGENSTRAAT 124 3000 LEUVEN. tel: 016/23.87.33. br: 068-0568490-97.
abonnement: 40nrs=500fr 20nrs=300fr ver. uitg.: J. Rohaert Vlamingenstraat 124 Leuven.

ENERGIEBELEID EN KERNENERGIE IN BELGIE

BINNENLAND

3. Energiebeleid en kernenergie in België.
4-5. Overzicht van bekend geraakte ongevallen in Belgische kerncentrales.
6. Salik, een coöperatieve.
7. - Rudi Dutschke te Gent.
- Proces A 24
8-9. Een nieuwe studentenvakbeweging. Ontstaan en opties.
10. 30 jaar mensenrechten.

FLASH BINNENLAND

- 11-12. - Miel De Bruyne, of de langzame loop van het gerecht.
- Gewetensbezwaarden civiele bescherming overwegen nieuwe akties.
- Manifest voor de depenalisatie van abortus.
- Bezetting Volksgazet beëindigd.
- Krijgen we vandaag werk van St.-Niklaas?

BUITENLAND

- 13-14. Nicaragua en wat het volk lijden moet.
15-16. Iran: Al'allah ak'bar. Mard bar chah. (Allah is de opperste. Dood aan de sjah.)

FLASH BUITENLAND

14. Zuid-Afrikaans uranium voor België.

KOMMUNIKEES

17. - Sago: straataktie te Antwerpen. Solidariteit met Latijnsamerikaanse vrouwen.
- Het Bolivia-komitee tegen de apartheid. Bolivia vrij, ja!!! Een kolonie van racisten, nee!!!
- Open brief van het Kontaktorgaan Internationale Solidariteit.

NIEUWE UITGAVEN

- 18-19. - De Nieuwe Maand: hoe de CVP werkelijk is.
- Nu: zelfbeheer, vrouwenproblematiek en interne democratie.
- KSA-VKSJ: "Vlaanderen..., nooit van gehoord".
- De ring: een spook waart door Brakel.

20. AGENDA

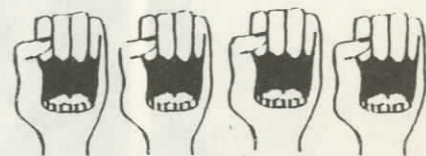
BPA/HASSELT
Rederijkerstraat 45/6
3500 HASSELT

BPA/KORTRIJK
Burgemeester Pijckestr., 40
8500 KORTRIJK

BPA/LEUVEN
Vlamingenstraat, 124
3000 LEUVEN (016/23.87.33.)

BPA/GENT
Minnemeers, 3
9000 GENT

BPA/ANTWERPEN
Cogels Osylei, 5
2600 BERCHEM (031/36.81.08.)

De vzw BevrijdingsPersAgentschap verzamelt en verspreidt informatie over alle activiteiten die kaderen in de klassen- en bevrijdingsstrijd. Het BevrijdingsPersAgentschap wil een schakel vormen voor allen die al of niet georganiseerd, het kapitalisme fundamenteel in vraag stellen en/of strijden voor een socialistische maatschappij. Hier toe moet een korrespondentennet over heel Vlaanderen, in elk bedrijf en elke aktiehaard worden uitgebouwd!

Als jij ook met ideeën rondloopt om vanuit jouw streek of straat bijdragen te leveren, wacht dan niet langer, en neem contact op met de redactie te Leuven. Je kan ook altijd op ons beroep doen om een vergadering bij te wonen, een perskonferentie of een betoging. Bel dan even naar de dichtsbijzijnde kern.

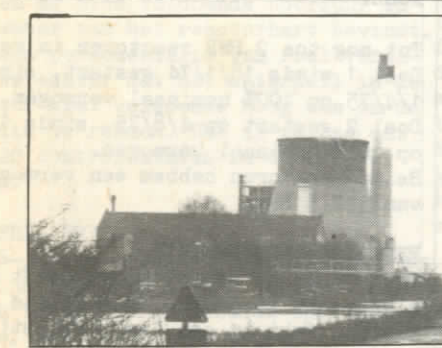
(BPA/LEUVEN/VERENIGDE AKTIEGROEPEN KERNSTOP: 15 DEC.1978)

Naast zovele andere zaken hebben de opeenvolgende regeringen ons sedert 1974 een parlementair energiedebat beloofd. Ondertussen staan we 4 jaar verder en geen enkele regering heeft de politieke moed gehad om het energiep probleem aan te pakken.

Op een perskonferentie te Brussel hebben de Verenigde Aktiegroepen voor KernStop(VAKS), de overkoepelende organisatie van alle anti-kernenergiegroeperingen in Vlaanderen, scherpe kritiek geleverd op de inhoud van het ontwerp-Energiewitboek, zoals opgesteld door het Ministerie van Economische Zaken en daterend van juni 1978.

EEN NIEUW ENERGIEBELEID?

Alhoewel het energiewitboek de wel-luidende titel "elementen voor een nieuw energiebeleid" heeft meegerekregen, zijn hierin weinig nieuwe elementen te ontdekken. Het rapport bevat enkel zeer weinig beleids-opties, die slechts sporadisch ver-taald worden in konkrete maatregelen. Bovendien zijn deze opties allesbehalve origineel, want in wezen zijn zij niets meer of minder dan de krachtlijnen van de gemeenschappelijke energiepolitiek van de Europese Gemeenschap.

RATIONEEL ENERGIEVERBRUIK.

De groei van het energieverbruik wordt in dit witboek op zichzelf niet in vraag gesteld. Integendeel om de toekomstige behoefte aan energie te schatten gaat men in het witboek uit van de historische groei, hetgeen een stijging impliceert van 4% per jaar. Het sluitstuk van de energiepolitiek moet volgens het Ministerie een programma worden van rationeel energieverbruik. Dit programma zou tegen 1985 een verlaging van het energieverbruik moeten mogelijk maken met

10% en tegen 1990 met 15%. Het groeiritme zou op deze manier worden teruggeschroefd tot 2,6% per jaar i.p.v. de historische 4%. Zulk een programma van rationeel energieverbruik kan niet anders dan worden toegejuicht. Nochtans zijn de besparingen die in het witboek worden voorgesteld, eerder aan de minimale kant. Een ernstige overheidsinspanning moet in staat zijn tegen 1985 het verbruik met minstens 15% te verminderen. Men kan er over discussiëren hoe-veel energie er kan worden bespaard tegen 1985. Maar dat er in 1985 geen ton olie zal bespaard zijn, indien er geen actief overheidsbeleid wordt gevoerd, staat buiten elke discussie. De door het Ministerie van Economische Zaken voorgestelde besparingen blijven meer een droom dan werkelijkheid. Van een actief overheidsbeleid is immers geen sprake !!

KERNENERGIE.

In het ontwerp van energiewitboek dat de VAKS openbaar maakten ontbrak het hoofdstuk kernenergie. Enkele dagen later werd dit gepubliceerd in De Standaard. Hierin werden de problemen ivm opwerking van bestraalde splijtstof, de keuze tussen steenkoolcentrales en kerncentrales en van vestigingsplaatsen uitgewerkt. Er wordt gesteld "dat iedere oplossing zal voortvloeien uit een compromis tussen talrijke vaak tegenstrijdige belangen die niet alleen van technische en economische(sic), maar ook van milieu-hygiënische, sociologische en politieke aard zijn. In de toekomst kunnen geen beslissingen genomen worden over nieuwe vestigingen, zowel van nucleaire als van klassieke centrales, zonder dat een voorafgaande kosten-baten-analyse is uitgevoerd door een "Vestigingskommissie", opgericht bij het Ministerie van Economische Zaken en samengesteld uit de verscheiden betrokken overheidsinstanties". In het witboek ziet men geen goede vestigingsplaatsen meer in België en voorziet men de noodzaak van nieuwe energiebronnen tegen 1986.

Indien men dan een nieuwe kerncentrale in gebruik wil nemen moet deze reeds in de loop van volgend jaar besteld worden. Van een parlementair debat zal niet veel in huis komen en de beslissing zal dan genomen worden door die "Vestigingskommissie". Dit beantwoordt zeker niet aan de eis van de VAKS die o.a. door de publicatie van het ontwerp energie-witboek, een brede maatschappelijke discussie rond onze energievoorziening op gang willen brengen.

EEN MORATORIUM.

De Revolutionaire ArbeidersLiga gaat verder en eist een Nationaal Referendum over de kernenergie naar het Oostenrijkse voorbeeld. Vanwege de grote vraagtekens en risico's die de huidige exploitatie van kernenergie meebrengt wil de RAL een moratorium d.i. een periode tijdens dewelke geen nieuwe kerncentrales zouden worden gebouwd of beslist mogen worden, maar waarbij men wel aan wetenschappelijk onderzoek mag doen om eventuele oplossingen te vinden voor de talrijke problemen.

ENERGIEK.

De Verenigde Aktiegroepen voor KernStop geven sinds oktober van dit jaar het maandblad "Energiek" uit. Het is een informatieblad waarmee ze vooral de doorstroming van kritische informatie over onze energievoorziening wensen te stimuleren. In het november-nummer publiceerde men een bespreking van het Energiewitboek. Abonnement op Energiek: 200fr/jaar br. 001-0563709-21 van Aktie-kern te Antwerpen, met vermelding Energiek. Redactie en administratie: Aktie-kern, Consciensestr.46, 2000 Antwerpen, tel: 031/39.38.68.

OVERZICHT VAN BEKEND GERAAKT

Regelmatig "lekken" er tegensprekelijke berichten uit ivm incidenten in de Belgische kerncentrales. Hieronder volgt een bondig overzicht van wat men reeds te weten is gekomen. Vooraf een korte toelichting om het (levens-)belang van deze ongelukjes te begrijpen.

Het KB van 28 februari 1963 schrijft volgende maxima voor radioactieve bestraling voor: voor professioneel blootgestelde personen: 3 rem per 13 weken, max. 5 rem op een jaar. Ingeval van noodzakelijke werken mag men tot 12 rem per persoon gaan. (Rem = eenheid waarmee de uitwerking van r-a straling op levend weefsel wordt uitgedrukt.) voor niet-professionele personen (bvb. huisfirma) mogen deze max. 1500 millirem per jaar belopen. Dit stemt overeen met de ICRP-norm. (ICRP=International Commission for Radiation Protection) Deze stelt tevens voor de globale bevolking max. 170 millirem p/j. (kosmische straling en röntgenonderzoek inbegrepen) en voor mensen wonend in de nabijheid van een kerncentrale max. 500 millirem p/j..

MOL.

Studiecentrum Voor Kernenergie (=SCK) Proefreactor: BR 1, BR 2 (sinds 1962 in bedrijf) en BR 3 (prototype FWR = met water onder druk gekoelde reaktor)

DECEMBER 1965.

Dhr. F. Janssen bevindt zich door verwaarlozing van de veiligheidsvoorschriften boven een in werking zijnde reaktor en licht daar een staaf uit. Hij loopt stralings op van 1000 rem. Zijn linkerbeen wordt door 3900 rem getroffen. Van 30/12/65 tot 10/66 wordt hij behandeld in het Curie-hospitaal te Villejuif nabij Parijs. Zijn linkerbeen dient geamputeerd. Na jarenlange processen wordt dit voorval als arbeidsongeval erkend. De Turnhoutse rechtbank legt de bevelvoerende ingenieur het niet naleven van voorgeschreven veiligheidsmaatregelen ten laste. Tijdens het proces was er sprake van een dienstnota uitgaande van een hogere instantie in het SCK die voorschreef deze veiligheidsmaatregelen te verwaarlozen om tijd te winnen. Het parket kon de hand niet leggen op deze dienstnota. In het vonnis wordt rekening gehouden met de fout van Janssen die de goede volgorde niet respecteert. Toen de BRT in '76 een uitzending aan Janssen wilde wijden kreeg deze spreekverbod van de directie van het SCK. (Janssen was toen nog steeds werknemer van het SCK).

27 JUNI 1974.

De dienst stralingscontrole konstateert een nucleaire besmetting buiten het reaktoromhulsel van de BR 1. Boven de reaktor was een kolom niet afgesloten. Dit was niet signaleerd door de alarminstallatie van het besturingscentrum van de BR 1. Volgens werknemers van het SCK werkte dat al jaren niet meer. De directie weerlegt dit maar ze moet wel toegeven dat de apparaten die de filters meten niet op de controlezaal zijn aangesloten. Vier dagen later ontdekt men dat een personeelslid een tiental minuten boven de reaktor gewerkt had toen de besmetting plaats vond. Hij droeg geen filmbadge noch dosimeter waaruit zou kunnen blijken hoeveel straling hij opliep. Op 1 juli werd overgegaan tot wedersamenstelling van dit incident. Het meest pessimistische besluit hieruit luidt dat hij max. 1,2 rem ontvangen heeft.

MAART 1976.

Prof. Halter, Secretaris generaal van het Ministerie van Volksgezondheid neemt ontslag uit de Raad van Beheer van het SCK. Hij stelt de verzwakking van de waakzaamheid ten opzichte van de veiligheid aan de kaak. Het is hem voornamelijk te doen om het niet vervangen van een berilliumstaaf in de BR 2 die baren vertoont. Hij vraagt een diepgaand onderzoek van buitenlandse experts, waarvan de konklusies bindend

zouden moeten zijn voor het SCK. Volgens de directie wordt in de V.S. tot 7 jaar gewacht voor men zulke barsten herstelt. Het verschijnsel werd reeds 3 jaar waargenomen en om de 3 maanden gecontroleerd. Een gunstig oogenblik wordt afgewacht voor de vervanging i.v.m. de planning. Vervanging betekent stillegging voor een half jaar.

DECEMBER 1977.

Volgens "Les amis de la terre" werden drie technici van een privébedrijf die een opdracht uitvoerden te Mol radioactief besmet wegens de gebrekkige sluiting van een kraan. Ze werden geïsoleerd en ondergingen een intensieve storbakkuur. Dit bericht werd door een woordvoerder van de veiligheidsdienst van het SCK ontkend. Overigens behoort iets dergelijks tot de routine-incidenten in een kerncentrale.

CHOOZ.

FWR-reaktor, capaciteit: 50 Mwe, in bedrijf sinds 1967.

JANUARI 1968.

Zwaar defekt. Reparatie duurt 2 jaar en 2 maanden. Er zijn niet bevestigde geruchten dat het Maaswater radioactief besmet is geweest.

JUNI 1970.

Weer een defekt. Reparatie duurt slechts 1 maand.

DOEL.

Tot nog toe 2 FWR reactoren in werking: Doel 1 sinds 18/1/74 gestart, sinds 1/4/75 op 100% nominaal vermogen. Doel 2 gestart op 4/8/75, sinds 15/10/7 op 100% nominaal vermogen. Beide reactoren hebben een vermogen van 392,5 Mwe.

FEBRUARI-OKTOBER 1974.

Doel 1: Na de warme testen heeft een ultra-soon inspectie plaats, die een klein defekt in een las uitwijst (in de wand van de reaktorkuip). De meetmethodes worden onder de loupe genomen en afstandsbediende apparatuur wordt aangebracht, terwijl de centrale op laag vermogen werkt (Ze levert pas op 18/7/74 electriciteit). De 121 staven (die elk 407kg wegen) werden uit de kern gelicht en ondergedompeld in koelvaten. Een ploeg van de Britse Atoomenergie commissie keek de foutieve las na, met de nieuwe apparatuur. Men ontdekte hetzelfde defekt dat nochtans volledig aanvaardbaar was volgens de ASME-kode. Bij het herladen van de reaktor gebeurde echter een nieuw incident: toen de eerste staaf boven de reaktor-kern werd aangevoerd ontglipte ze, raakte de kuipwand en werd beschadigd. Zij kon met een speciaal mechanisme terug recht gezet worden. Volgens een document dat in 1977 aan journalisten

ONGEVALLEN IN BELGISCHE KERNCENTRALES

werd overhandigd zou er bij die gelegenheid niets beschadigd geweest zijn.

22 APRIL 1975.

Door het foutief openstellen van een klep vloeit radio-actief besmet water van Doel 1 naar Doel 2. Daardoor werden verscheidene ruimten in Doel 2 licht besmet. Ook luchtvervuiling werd vastgesteld. Er gelden extra veiligheidsmaatregelen voor het personeel in Doel 2.

16 NOVEMBER 1976.

Doel 2: Om de reaktor te kunnen herladen werden regelstaven ingebracht, die de reaktie moeten stilleggen. Alvorens het deksel op te lichten dienden de drijfstanden op het uiteinde van de regelstangen losgeschroefd. Bij 3 staven was dit niet gebeurd zodat zij samen met het deksel omhoog gehaald werden. Op dit oogenblik ontstond paniek omdat de reaktor terug actief had kunnen worden en er bevonden zich mensen op het platform erboven. Men liet het deksel weer zakken. Door de haast waarmee dit gebeurde werden acht staven beschadigd. Een controlestaaf viel en raakte onder in het vat zoek. De beschadigde staven werden vervangen. Aanvankelijk raakte enkel bekend dat er staven beschadigd werden. De ware toedracht raakte enkel bekend in mei 1977 door toedoen van misnoegde kaderleden van Doel. Daarop ontkende de Vereniging van Electriciteitsbedrijven in een mededeling dat de reaktor actief had kunnen worden, aangezien er zich voldoende boorzuur in het water van het reaktorhart bevindt van een personeelslid van Doel vernamen we echter dat het waterpeil in de reaktor niet voldoende hoog was om de reactie te remmen. Het is wel zo dat nog 28 controlestaven in de reaktor zaten.

14 APRIL 1977.

De 26-jarige arbeider G.D.B. verdwijnt na zijn dagtaak. Zijn lijk wordt tien dagen later uit de Schelde opgevisst te Kallo. Het waarom van zijn plotse dood blijft een raadsel. Een jaar tevoren werd hij bij een stoomontsnapping verbrand aan arm en oog. Hij moest enkele malen voor een onderzoek naar Mol wegens verhoogde radio-activiteit, wat door de directie als iets normaal bestempeld wordt. Hij had zijn vrouw al eens toevertrouwd dat hij liever naar een andere baan uitkeek wegens persoonlijke moeilijkheden in zijn werkkring.

5 MAART 1978.

Doel 2: lek aan een stoomgenerator. De reaktor ligt enkele dagen stil.

NOVEMBER 1978.

Weer een lek aan de stoomgenerator. Personen die zich voor korte tijd in de gevaarlijke zone begaven voor de herstelling liepen bestralingsdosisen op van 500 tot 600 millirem, één persoon tot dicht bij 1 rem.

TIIHANGE.

FWR-reaktor, capaciteit: 870 Mwe, gestart in 1974.

13-14 JANUARI 1978.

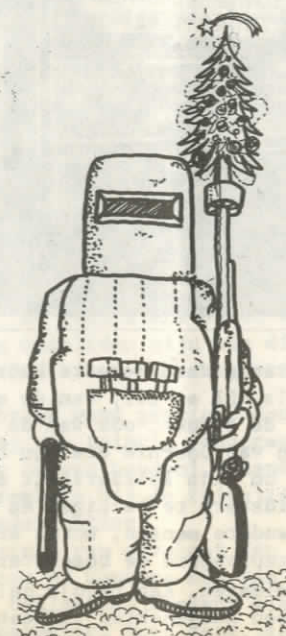
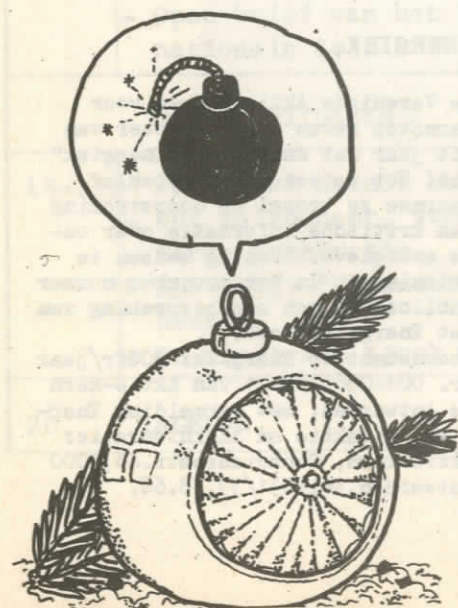
Op 13 januari werd begonnen met de afkoeling van de reaktor met het oog op het herladen van een deel van de brandstof. In de volgende nacht is een controlekraan van het hoofdcircuit, dat rechtstreeks in verbinding staat met de reaktorkuip aan het lekken gegaan. Hierdoor ontsnapte radio-actief besmet water dat voornamelijk jodium 131 bevatte. Dit lek werd niet signaleerd door de apparatuur zodat er voldoende tijd verstreek opdat het water zich over de verschillende niveaus van de reaktorruimte zou verspreiden. Uiteindelijk belandde het in de sterfputten op niveau min 2. Ook de lucht werd met Jodium 131 besmet. Zulk een besmetting is ernstig omdat Jodium, en dus ook de radio-actieve isotoop ervan, opgehoopt wordt in de schildklier. Omdat er over het verdere verloop van de gebeurtenissen verscheidene versies bekend gemaakt werden baseeren we ons voor het volgende op een interview van Rood met een arbeider. Omdat er de volgende dag 80 arbeiders moesten werken aan het herladen nam een verantwoordelijke van de veiligheid een luchtstaal in het gebouw. Dit gebeurde rond 23u. De analyse toonde aan dat er een bezoedeling van Jodium 131 was die 150 maal de wettelijke limiet overschreed. Een apparaat dat controle moest uitoefenen reageerde echter niet. Zaterdagmorgen 14 jan. wachtten de 80 arbeiders aan de ingang op de toelating de reaktorzaal te betreden. Er werd een nieuwe opname van de lucht uitgevoerd, die opnieuw aantoonde dat de wettelijke limiet overschreden werd. Het controle-ap-

paraat toonde echter nog steeds niets abnormaals aan. De verantwoordelijke van de veiligheidsdienst, een kaderlid van het bedrijf, gaf de toelating om de zaal van de reaktor te betreden. De hele dag werd er door 80 personeelsleden gewerkt. Eerst 's avonds bracht de verantwoordelijke zijn overste op de hoogte, die het gebouw onmiddellijk liet ontruimen. Men stelde vast dat de 80 arbeiders zowel uitwendig als inwendig besmet waren. Alle besmette arbeiders hebben een antropogammametrisch onderzoek (het meten naar gamma-stralen bij de mens) ondergaan. Het doel daarvan is de hoeveelheid van het radio-actief produkt dat zich op het lichaam bevindt te bepalen. Sommige arbeiders hadden tot 500 milli-rem in hun schildklier. Het gebeurde werd slechts 14 dagen later bekendgemaakt door "Les amis de la terre". Zij stellen dat de arbeiders door een dosis Jodium 131 besmet zijn die 900 maal het wettelijk maximum overschrijdt. De directie bagatelliseert het gebeurde. Interroom-directeur prof. Van den Damme beweert dat de hoogste ontvangen dosis 100 millirem is (zonder specificatie of dit op de schildklier is of uitwendig). Kerncentrale-directeur Maesen geeft echter toe dat er bij zes personen een besmetting werd vastgesteld van rond de 250 millirem.

Naar aanleiding van deze feiten stelde PSC-volksvertegenwoordiger François een parlementaire vraag aan Minister van Volksgezondheid Dhoore. In zijn antwoord zegde de Minister dat sancties zouden getroffen worden tegen de directie omdat zij de veiligheidsnormen niet had nageleefd. Bovendien had zij nagelaten de diensten van het departement van Volksgezondheid, van Binnenlandse Zaken en Verkeerswezen te waarschuwen, zoals wettelijk voorgeschreven. De directie besliste zelf dat het incident onbeduidend was. Tevens kondigde Minister Dhoore de spoedige inwerking-treding aan van een nationaal controle-organisme, belast met het toezicht op alle nucleaire activiteiten in het land. (Waarvan nog steeds niets verwezenlijkt is,

JUNI 1978.

Er is een lek in het primaire koelcircuit van de reaktor (dat het meest radio-actieve water bevat). Zoals altijd in zulk geval werken de arbeiders in speciale beschermende kledij in moeilijke omstandigheden en bij hoge temperatuur. Volgens "Les amis de la terre" heeft er zich een ontplofing voorgedaan en verkeert een arbeider in schoktoestand. Interroom-directeur Van den Damme ontkend dat er een ontplofing is geweest. Er is enkel sprake van een lid van de ploeg Franse specialisten die onwel geworden is, maar het betrof een kleine zenuwzinking wegens de moeilijke werkomstandigheden.

SALIK: EEN KOOPERATIEVE

BPA / LEUVEN 10 DEC. '78

Sinds 5 december hebben de arbeidsters van het bezette bedrijf (Salik-jeans) te Quaregnon het juridisch statuut van coöperatieve.
"Het is onze enige kans om te overleven en niet op straat te staan" zeggen de arbeidsters.

De voorgeschiedenis van de bezetting is stillemes bekend (uitgebreide informatie vind je in BPA 153). Door de loeche praktijken van het heerschap P. Salik (zie BPA 157), die altijd maar nieuwe bedrijven oprichtte nadat het vorige failliet verklaard werd, werden heel wat arbeidsters met werkloosheid bedreigd. Sinds 1966 waren zowat 700 (van de 800) arbeidsters naar huis gestuurd. Nu zouden de resterende 100 ook naar het stempelhok verhuizen doordat het bedrijf geliquideerd werd.

Op 17 augustus bezetten een 100 tal arbeidsters (en een aantal bedienden die het na 4 dagen afstapten) de fabriek, ze werden gesteund door het ACV, terwijl het ABVV zijn kat stuurde.

De aanvankelijke motivering voor de bezetting was het feit dat de arbeidsters wouden tonen dat ze wilden werken en niet wensten te dopen. Want het is duidelijk dat die vrouwen voorgoed van de arbeidsmarkt zouden verdwijnen indien ze nu werkloos zouden worden. Stillemes begon dan de wens te groeien om zelf het werk in handen te nemen en te organiseren: er werden zeven groepen gevormd, waarvan de produktie de belangrijkste was. Men nam de resterende stukken stof in beslag (het waren toch maar votten, volgens de liquidator) en maakte er broeken van.

Met de winst van de verkoop werd er nieuwe stof gekocht (via een andere coöperatieve uit de streek van Doornik) en een fonds opgericht voor de coöperatieve die van de grond moest komen. Aanvankelijk werd er maar drie uur gewerkt, nu werkt men al zes uur, de overige uren worden aan andere activiteiten gewijd.

Werken in de fabriek wordt nu iets heel anders: het premiestelsel is afgeschaft, de tikklok is verdwenen, men werkt nu zonder bandleidsters, iedereen leert nu een volledige broek maken en er wordt afgewisseld voor het opstikken van de zakken enz..., enkele vrouwen

passen op de kinderen van de anderen, een groep vrouwen kookt alle dagen warme maaltijden aan een voordelige prijs enz....

Sinds 5 december hebben de arbeidsters het statuut van coöperatieve gekregen, dit betekent dat ze nu ook een BTW-nummer hebben en dus zelf de aankoop van de stof en dergelijke kunnen doen. De bezetters zijn nu wel nog 'stakers' en worden dus door de vakbond betaald, maar ondertussen zijn ze ijverig bezig met de eigenlijke organisatie van de coöperatieve. Zo is bijvoorbeeld een arbeidster de boekhouding aan het leren. De meesten onder hen staan verscheid dat ze zoveel kunnen, terwijl vroeger alle verantwoordelijkheid hen uit de handen genomen werd. Naast de vele solidariteitsbetuigingen van groepen die op bezoek

bij hen die een aanklacht tegen Pierre Salik hadden ingediend. Daarnaast was er ook het bericht van Intercom dat ze de stroom zouden komen afsluiten, dat is uiteraard niet gebeurd. Vrijdag jongstleden was er nog het bericht dat de procureur de verkoop van Jeans buiten de fabriek zou verboden hebben. Een aantal burgemeesters (van Waver, Eigenbrakel) hadden vroeger reeds een initiatief in die richting ondernomen. Al deze intimidatiemiddelen hebben echter tot gevolg dat de arbeidsters meer dan ooit van plan zijn met de strijd verder te gaan. La coöperative c'est bon, is de leuze.

komen van andere bezette bedrijven zoals RBP en LIP, van de mensen uit de streek, ook van de bisschop van Doornik die een brief schreef om zijn solidariteit met de arbeidsters te betuigen en nog zoveel andere mensen, wordt er ook aardig geprobeerd de bezetters te intimideren. Een tijdje geleden was er een huiszoeking bij een vijftiental meisjes, 'toevallig'

Wie net een nieuwe broek nodig heeft of er eigenlijk geen nodig heeft maar toch zijn of haar solidariteit met de Salik-arbeidsters wil betuigen, kan nog altijd broeken bestellen of kopen bij Elcker-Ik, Amanda of Wereldwinkel.

RUDI DUTSCHKE TE GENT

BPA / GENT 10 DEC. '78

Meer dan 600 studenten, een barstensvol auditorium E van de Gentse Blandijn (fakulteit van Letteren en Wijsbegeerte), waren opgekomen om de vroegere Duitse studentenleider Rudi Dutschke te aanhoren, die op uitnodiging van de Vereniging voor Vlaamse Studenten voor twee dagen vanuit Denemarken naar België was overgevlogen.

Zijn betoog werd voorafgegaan door een korte inleiding vanwege VVS, die de avond situeerde in het kader van het project om binnen afzienbare tijd te starten met een permanente studentenorganisatie, een nieuwe studentenbeweging.

Van Rossem onthulde dat er nu reeds plannen waren opgesteld (het plan Herman) bij de studiediensten van de CVP om de lonen te doen dalen met 10 à 15%. Wat ons moet verontrusten is niet dat dergelijk plan thans zou worden doorgevoerd, wel dat het nog maar eens aantoonde dat de burgerij nu al maatregelen overweegt, nu we nog maar aan het begin van de crisis toe zijn, die we voor het laatste effectief en op grote schaal hebben toegepast gezien tijdens de crisis van de jaren '30

Dutschke schetste de wijzigingen, die zich in de maatschappelijke functie van de universiteit en de wetenschap en in de rol van de intelligentia hebben voorgedaan sinds het einde van de jaren 60. Hij evalueerde hierbij de interne ontwikkeling van de studentenbeweging en ook de gewijzigde politieke strategie van de burgerij om de buitenparlementaire oppositie in het algemeen te diskreditieren. In dit verband trok hij de konklusie dat voor wat de Bondsrepubliek betreft, de burgerij er naar aanleiding van de terroristenjacht werkelijk in geslaagd is een aan-

zienlijk deel van de massa tegen de nieuwe linkerzijde te mobiliseren.

Dutschke onderstreepte ook dat de crisis niet enkel van economische aard is, maar dat we moeten spreken van een algemene crisis van de waarden, waarmee onze maatschappij zich tracht te legitimeren. Zo is er het ineensinken van de traditionele arbeidsethiek en de marginalisering van steeds meer sociale groepen, wat uitdrukt in het ontstaan van diverse subkulturen, die zich aan de gevestigde orde trachten te onttrekken. In dat kader wees hij ook op het ontstellend hoge aantal zelfmoorden in de Bondsrepubliek.

Herhaaldelijk knoopte hij aan bij de politieke en strategische noden van de huidige studentenbeweging tegen de 10.000 en tegen de antikrisiswet, waarmee hij zich volledig solidariseerde. Voor het volledig verslag van deze beide uiterst interessante uiteenzettingen verwijzen we naar de brochure, die door VVS in samenwerking met het Gentse Aktiekomitee tegen de 10.000 eerlang over deze avond zal worden uitgegeven.

Te bestellen bij: VVS

Dansaertstr. 76
1000 Brussel

PROCES A-24

(BPA / HASSELT 18 - 12 - '78)

Op vrijdag 15 december werd het proces voortgezet tegen de negen beklaagden die ervan beschuldigd worden op 23 april van vorig jaar in Overpelt een brug van de omstreden A-24 autoweg in brand te hebben gestoken. (zie ook BPA / 85, 97, 154, 155)

Tijdens de vorige zitting van het proces op 6 oktober hield de rijkswacht zich op de achtergrond in een aangrenzend vertrek. Vrijdag werden de talrijk opgekomen aanwezigen gefouilleerd bij het betreden van het gerechtsgebouw. In de rechtszaal bevonden zich eveneens een twintigtal rijkswachters.

De verdediging vraagt zich af hoe de rijkswacht tussen de vijfhonderd bezetters van de brug de 'daders' kon aanwijzen. Op het ogenblik van de feiten waren er maar een drietal rijkswachters aanwezig.

Om hierop een antwoord te kunnen geven, vroeg advocaat Van der Velpen rijkswachtkapitein Wouters van het distrikt Leopoldsburg te horen als getuige. De rechtbank moest hierover eerst beraadslagen daar de voorzitter de brief van

advocaat Van der Velpen tot horen van deze getuige pas 's morgens had ontvangen. Deze brief was door de advocaat nochtans in het begin van de week al verstuurd. Een vertragsmaneuver? De rechtbank beslist dan toch over te gaan tot het horen van deze getuige. Deze rijkswachtsofficier heeft een tweetal procesverbalen opgemaakt, waarin o.a. te lezen staat dat 'de vernielers boven op de brug dezelfde zijn als die die beneden brand hebben gesticht.

De brand werd gesticht door een groep van twintig jongeren. Het ging om een handvol gekende oproermakers bij de feitelijke brandstichting'.

Op vraag van advocaat Van der Velpen of Wouters één van de negen beklaagden herkent als gekend oproermaker, moet deze laatste negatief antwoorden.

Kapitein Wouters moet eveneens toegeven dat hij zich op het ogenblik van de feiten bevond in de kazerne van Overpelt. Zijn twee procesverbalen zijn eigenlijk analyserapporten van het gebeuren, opgemaakt aan de hand van rapporten van zijn manschappen. In andere rapporten wordt echter gezegd dat honderden mensen deelnamen aan de vernieling van de brug.

Het is duidelijk dat door het werk van de advocaten de tegenstellingen zich beginnen op te stapelen. De verdediging drong er eveneens bij de rechtbank op aan 'n nieuwe reeks getuigen te horen ten voordele van de negen beklaagden. Na heel wat discussie over mogelijke procedurefouten en na beraadslaging beslist de rechtbank dat deze nieuwe getuigen eerst door de gerechtelijke politie dienen verhoord te worden. Tevens werd het proces uitgesteld tot op 23 februari. Na het proces werden buiten het gerechtsgebouw de aanwezigen en de marktbezoekers toegesproken door een aantal mensen van het Jongerenfront A-24. De aktie voor vrijspraak van de negen zal onverminderd worden voortgezet.

Niet negen maar allen zijn tegen.

EEN NIEUWE STUDENTENVAKBEWEGING. ONTSTAAN EN OPTIES.

BPA/LEUVEN, 12/12/'78

Sinds enkele weken rijzen hier en daar fakultaire SVB-kernen uit de grond. De strijd rond de 10.000 en de afbraak van de democratisering heeft veel mensen tot nadenken gestemd.

De situatie van de student aan NUHO en unief, de intellectuele arbeider zonder loon, onderhouden door zijn ouders en soms ook door een van langsom kleiner wordende beurs is er niet rooskleuriger op geworden.

Sinds de verhoging van de inschrijvingsgelden met 5000 fr. voor niet-beurstudenten en bistudenten hebben de afbraakmaatregelen elkaar zorgvuldig opgevolgd; de vermindering van de toelagen voor eerstejaars in '76-'77, de beperking van de werkingstoelagen en het personeelsbestand en tenslotte de 10.000 fr. Aan Waalse zijde komt daar nog bij de vervanging van beurzen door leningen in de licenties; de Vlaamse studenten zijn er ter nauwer nood nog aan ontsnapt.

Al belooft Raemakers de ongelijkheid tussen NUHO en Unief inzake sociaal statuut weg te werken, de globale begroting blijft stellig dezelfde en deze nivellering naar onder toe zorgt weldra voor nieuwe verrassingen. Dit alles maakt een ruime laag studenten gevoelig voor zijn eigen socio-economische situatie.

Al worden de oogkleppen er dagelijks nog zo stevig tegenaan genaaid, heel wat mensen zien verder en willen ook verder gaan, de studie van de antikrisiswet, het recente nieuws over loonmatiging, zelfs in vakbondskringen, de loonsvermindering bij SABENA, maken duidelijk dat de crisis de werkende mensen en vooral ook de werklozen, de zieken, gepensioneerden en invaliden, zeer zwaar treft.

De democratisering van het onderwijs werd de laatste jaren vooral bekeken vanuit de vrees voor financiële selectie; de afwezigheid van kinderen uit lage inkomstkategorien nam een centrale plaats in de strijd rond het behoud en de verbetering van de beurzen, voor het recht op gratis onderwijs. Deze eisen zijn ook nu nog brandend aktueel.

Maar de wetenschap dat de selectie van kinderen uit arbeidersmiddelen en uit middelen van kleine bedienden meestal veel vroeger in hun schoolloopbaan gebeurt, samen met het inzicht dat de crisis op de rug van de kleine man wordt afgewenteld, richt de aandacht van vele progressieven zich naar de wantoestanden buiten de unief. De dagelijkse hersenspoeling met leerstof, die ver afstaat van de sociale realiteit buiten het universitaire getto en die deze realiteit vaak miskent steekt schril af en betekent een ontmaskerende konfrontatie voor bewuste studenten. Het nadenken over de eigen situatie voert naar het nadenken over de maatschappij en de rol die men erin kan spelen of de rol waar toe men wordt afgeleid. Alle mensen die dit bewustzijn en deze vragen als de hunne herkennen kunnen zich verenigen binnen de SVB.

De strijd voor democratisering heeft meer diepgang gekregen, maar ondervindt ook meer weerstand. De behoefte aan een permanente progressieve studentenorganisatie doet zich sterker dan ooit gevoelen in de akties die nu gevoerd worden.

Deze organisatie moet alle mensen groeperen die bewust opteren voor het binnenbrengen van de sociale realiteit in de universiteit. Dit brengt met zich dat deze realiteit moet opgezocht worden buiten de unief; door op enquête te gaan bij de werkende bevolking, door te vernemen wat uitbuiting is uit de mond van de uitgebuitenen. Wat het is een te hoog ritme in de fabriek? Wat dat is willekeur van de RVA? Wat dat is vergiftigd worden door milieuhinder? Wat dat is zijn kinderen niet aan werk kunnen helpen?

Gewapend met de kennis uit de praktijk zal de SVB-er in alle lessen kunnen tussenkomen om de hypokrisie van de burgerlijke kussussen duidelijk te stellen. De strijd voor democratisering is een permanente strijd, die verder en dieper grijpt dan die tegen de 10.000 fr., die langer duurt dan het eerste semester.

Nu al ervaren SVB-ers hoe groot de weerstand is om de vertrouwde kampus te verlaten en zijn licht op te steken elders, zelfs in aktiekomitees onder progressieven. De weerstand die konservatieve tegenstanders zullen teweeg brengen zal nog groter zijn. De plaats van de student wordt immers al duidelijk.

Om binnen de organisatie mensen te groeperen, die resoluut deze optie voorstaan is het nodig te beschikken over een minimum aan

uitgeschreven fundamentele opties. Wie akkoord gaat kan lid worden. binnen de organisatie staat de toepassing van deze opties voortdurend ter discussie. Deze manier van werken zal een aantal burgers met elite-ambities uitsluiten, zodat ze de werking niet kunnen verlammen.

DE FUNDAMENTELE OPTIES VAN SVB (BEKNOPT).

Verdediging van de sociale verworvenheden. Tegenover de verdergaande afbraak van de sociale sektor en de studiefinanciering stelt SVB resoluut de eis voor kosteloos onderwijs tegen elke vorm van financiële selectie. Financiële selectie is geen antwoord op de dreigende verzaaging van sommige afstudeerrichtingen op de markt. Het minder financieel aantrekkelijker maken en werkverdeling lijken meer aangewezen.

Verdediging van de democratische rechten. In de strijd voor een democratische universiteit heeft de studentenbeweging in '68-'70 belangrijke successen geboekt op gebied van informatierecht en inspraak. Aan de fundamentele verhoudingen binnen de onderwijsstructuren is echter weinig veranderd. Het schijnbeheer van nu is ronduit verwerpelijk. Het opdrijven van de studiedruk blijft een repressiemiddel bij uitstek om georganiseerd verzet tegen het autoritair karakter van het onderwijs te breken. Verder is de politieke konditionering vooral in het NUHO en ook aan sommige fakulteiten algemeen groot. Menig studentenleider wordt om zijn activiteiten of ideeën gezakt. SVB ijvert voor een volledige politieke mondigheid in het onderwijs en in het beroepsleven. Het recht om zijn beroep uit te oefenen in dienst van de behoeften van het volk en om eraan te werken als student dient gevrijwaard.

Voor een democratisch onderwijs in een democratische maatschappij. Het verlangen naar democratisering waar de machthebbers rond '60 van getuigd zouden hebben, reikt niet verder dan de eigen nood van de kaste aan technici en kaders, dan het maximaliseren van de winst. Kiezen voor een democratisch onderwijs betekent kiezen voor een democratische maatschappij. De voordelen die aan studeren en afstuderen verbonden zijn dienen om de studenten in te schakelen aan de zijde van de machthebbers om hen door individuele arbeid een ondemocratische systeem in stand te laten houden. In het belangenconflict tussen de kaste van het volk en de machthebbers kiest SVB voor de gewone man, omdat progressieve studenten in dit conflict dezelfde tegenstanders en dezelfde belangen hebben. SVB vraagt arbeiders en bedienden solidair te zijn met de studentenstrijd. SVB verklaart zich solidair met de vakbeweging in de strijd tegen het patronaat en de regering.

Solidariteit met de strijd van de Derde Wereld. 70% van de wereldbevolking moet het stellen met 18% van het wereldinkomen, 700 miljoen mensen verkeren in permanente hongersnood. De uitbuiting in het zuidelijk halfrond is groter dan in het noorden. De agressie, plundering en inmenging van hetzelfde systeem dat hier de uitbuiting in stand houdt is hiervoor verantwoordelijk.

Door onderlinge solidariteit kunnen Derde Wereld-landen macht verwerven. Door de gemeenschappelijke verdediging van wat schaars is hebben ze een machtig wapen gesmeed tegen de uitbuiters. (oliecrisis) SVB steunt elke politiek die een weg baant naar een democratische samenleving en is solidair met de strijd voor onafhankelijkheid op economisch, politiek en militair vlak.

Tegen het kapitalisme, voor een democratisch socialisme.

SVB verwierpt een maatschappij waar een kleine kaste de macht heeft en de meerderheid van het volk uitbuit, om het even wie die uitbuiters zijn: het privé-kapitaal in het westen of het staatskapitaal zoals bv. in de Sovjetunie.

SVB steunt alle verschillende experimenten van socialisme waar gepoogd wordt de uitbuiters uit te schakelen en de vooruitgang en de democratie voor het volk te ontplooiën. Waar de fabrieken niet meer het privé-bezit zijn van enkelen, maar van de gemeenschap. Waar rijkswacht en beroepsleger als repressieorganen tegen de arbeiders, bedienden, boeren en studenten zijn afgeschaft, maar waar dezen de staatstaken zelf waarnemen.

De SVB-ers zullen in alle bestaande democratische organisaties, in de kringen, in de lessen de sociale realiteit binnenbrengen en de democratische ingesteldheid op gebied van onderwijs, van de toegang tot dit onderwijs zowel als van de inhoud verbinden met de strijd voor een democratische maatschappij.

Binnen SVB worden initiatieven uitgewerkt naar de massa van de studenten toe, debatavonden, akties; iedereen kan meehelpen aan de kursuskritiek en de uitgave van alternatieve kursussen. In de kernen kan elke SVB-er met zijn politieke problemen terecht. Tegenover de stevig georganiseerde machthebber is nood aan een stevige en hechte organisatie van studenten, die trekkers willen zijn in de studentenstrijd en tegen het korporatisme deze strijd in een breed maatschappelijke kontekst stellen, met woorden maar vooral met daden.

30 JAAR MENSENRECHTEN

BPA/LEUVEN, 11/12/'78

Op zondag 10 december werd er een viering gehouden voor het 30-jarig bestaan van de Universele rechten van de mens. Dit werd georganiseerd door 4 verenigingen: Amnesty International; de Belgische Liga voor de rechten van de mens; Pax Christi en de Vereniging voor de Verenigde Naties.

Een brokje geschiedenis: Op 10/12/'48 keurde de algemene vergadering van de V.N. de verklaring van de mensenrechten goed en sindsdien... Veel is er niet veranderd: "gelukkig" voor de ondertekenaars was dit slechts een verklaring zonder enige justiciële macht. Men heeft dan ook al gauw ingezien dat dit vrij zinloos was. Daarom heeft de VN in '68 twee nieuwe verdragen opgesteld; nl.: het internationaal verdrag inzake economische, sociale en kulturele rechten en het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, samen met een facultatief protocol m.b.t. het individueel verhaalrecht.

Wat betekenen deze verdragen? Het Int. verdrag inzake burger- en politieke rechten verbindt de ondertekende staten ertoe om (kort gezegd) zijn bewoners het recht op veiligheid, vrijheid, privacy, eerlijke rechtsbehandeling, emigratie en vrijheid van vereniging te garanderen.

Het Intern. verdrag inzake economische, sociale; en kulturele rechten heeft te maken met het recht op arbeid, bevrediging van de basisbehoeften, levensminimum, gezondheidszorg en onderwijs.

Om dit verdrag enige justiciële betekenis te geven werd er een komitee opgericht, dat echter fakultatief is en slechts in werking kan treden wanneer er 10 landen zijn die dit komitee er-

kennen. Het is bijlange nog niet zover. De verdragen zelf zijn reeds door tal van landen ondertekend. Onze eigen C.V.P.-staat heeft, omdat mensen nu eenmaal belangrijk zijn, deze verdragen nog steeds niet ondertekend. Hoe komt dat? Volgens Tjil DeClercq (CVP) omdat er toch zoveel werk is in het parlement en ook omdat er een zekere laksheid te bespeuren is bij onze politici die denken dat deze verdragen niet relevant zijn voor ons landje. Volgens Vandepoortere (PVV) is dit nu eenmaal te wijten aan de natuurlijke Belgische traagheid. Volgens Jan de Brouwere (KPB), Defaq (VU) en Colla (BSP) is dit omdat er nog zoveel rechten in België geschonden worden; denk maar aan het recht op arbeid, op privacy (de computer v.d. rijks-wacht), het racisme en uiteraard kwam de VU ook aandragen met amnestieproblemen.

Dat er inderdaad nog heel wat ontbrak aan de toepassing van de mensenrechten in ons land, was duidelijk te zien aan de tientallen standjes die verschillende organisaties hadden opgezet. Een kleine greep uit het aanbod van bestaande onrechten: recht op een gezond leefmilieu, gezonde voeding, eerlijke gezondheidszorg, veilige straten, staanplaatsen voor zigeuners, stemrecht voor de vreemdelingen, geen discriminatie van homo's, recht op aangepast onderwijs, gelijkwaardigheid van de vrouw, eerlijke rechtsbedeling. Ook het buitenland werd niet gespaard: Chili, Bolivia, Noord-Amerikaanse indianen, Zuidelijk Afrika...

Opvallend was wel de uitgebreide Protea-ledenlijst terwijl de partijvertegenwoordigers verklaarden dat slechts een kleine minderheid van hun partij bij protea was en dan nog om eerlijke informatie van ginder te kunnen verspreiden. (grappig niet?)

Voor de rest was de geplande konfrontatie te verwaarlozen: iedereen was het roerend eens ivm

de gratificering en daarmee was de kous af. Tegen drie uur liep de handelsbeurs dan vol voor de toespraak van Helder Camara. Hij noemde onze samenleving terecht een verspillingsmaatschappij die enkel kan blijven leven door de ontwikkelingslanden te bestelen. De macht behoort, volgens Camara, niet meer toe aan de politici, maar is in handen van de multinationals die elk mensenrecht met de voeten treden en enkel oog hebben voor winst. Zij zijn niet specifiek voor bepaalde regimes, maar zijn overal terug te vinden en waarschijnlijk ook niet afwezig bij de nieuwe verdragen tussen China en Japan. Het ergst op deze wereld is voor Camara niet de armoede, maar de structuren die de-

ze armoede bestendigen. Als voorbeeld gaf hij de situatie in Brazilië. Camara vond ook dat de Kerk haar ogen niet mag sluiten en de strijd moet aanbinden tegen de onderdrukking. Ook al lijkt ze dan erg kommunistisch en subversief, het is de Evangelische authenticiteit en daar kan ze niet buiten. We zijn trouwens niet geschapen om te filosoferen en te theoretiseren over morele stellingen, maar wel om daadwerkelijk te strijden, aldus Helder Camara.

FLASH BINNENLAND

BEZETTING VOLKSGAZET BEEINDIGD (BPA/ANTWERPEN - 14/12/78).

Van 25 november tot 13 december hielden de arbeiders-bedienden van Volksgazet hun gebouw bezet.

Ze stopten met de aktie omdat de voornaamste eis werd ingewilligd, "tewerkstelling in de Antwerpse regio", althans op papier. De BSP-leiding gaf hen de formele belofte te zorgen voor nieuwe tewerkstelling. Hopelijk houdt de BSP deze belofte, er werd immers geen tijd op gezet.

Het aktiekomitee van Volksgazet blijft bestaan om terug in te grijpen indien nodig, en om mee plannen te maken voor een nieuwe labeur-drukkerij (het verzorgen van allerlei soorten drukwerk). Het nodige startkapitaal en de opdrachten hiervoor moeten komen van de sociale instellingen van de BSP (vakbond, ziekenkas, spaarkas...). Voor deze drukkerij werden geen beloften gegeven, maar men is er wel mee bezig.

De onderhandelingen over het sociaal fonds hebben een vrij power resultaat opgeleverd. Mannelijke arbeiders kunnen vanaf 55 jaar op bruggensioen, de vrouwen waarschijnlijk vanaf 50. Voorts werd er, naar het zeggen van de arbeiders, een "blikken" handdruk uitgedeeld, i.p.v. de traditionele gouden.

MANIFEST VOOR DE DEPENALISATIE VAN ABORTUS. (BPA/LEUVEN, 15 DEC. 78)

De komitees 'Abortus uit het Strafrecht' en GACEHPA (Groupe d'Action des Centres Extra-Hospitaliers Pratiquant des Avortements) hielden op 14 december een perskonferentie om een eerste bilan te maken van de handtekeningsaktie voor gelegd aan alle parlementariërs, politieke partijen en allerlei verenigingen.

Tegelijk wilden de initiatiefnemers op de vooravond van de verkiezingen nogmaals de nadruk leggen op de eis dat de depenalisatie van de abortus in het nieuw-verkozen parlement een feit moet worden.

Ook het repressief optreden van de laatste weken tegen centra waar abortus wordt toegepast en ook tegen vrouwen die een abortus uitvoeren lieten, werd aangeklaagd.

Verder tekenden RAL, AMADA, de VFP, Pour le Socialisme, tal van jongeren- en vrouwenbewegingen verbonden aan de PS en de PCB, vakbondsorganisaties, enkele kristelijke groeperingen en hulpverleningscentra. Deze aktie wordt nog verdergezet; in Vlaanderen wordt de opening van 2 centra waar abortus kan uitgevoerd worden, in het vooruitzicht gesteld voor Gent en Brussel, terwijl in Wallonië en Brussel reeds een 10-tal centra werkzaam zijn.

Op deze perskonferentie werden de namen bekend gemaakt van degenen die het manifest ondertekenden: tot nog toe zijn dat 32 PSB en 4 BSP-parlementairen, 5 FDF- en de drie KP-parlementairen.

MIEL DE BRUYNE, OF DE LANGZAME LOOP VAN HET GERECHT.

(BPA/ANTWERPEN - 12/12/1978)

Maandag 11 december kwam Miel de Bruyne, ex-délégué bij SIBP, opnieuw voor de rechtbank. Op 16 februari '76 werd hij onwille van een stakingsaktie op staande voet ontslagen (zie ook BPA 125 en 137). In eerste aanleg werd de eis van Miel voor heropname bij SIBP verworpen. Hiertegen is hij in beroep gegaan.

Onder de ongeveer 50 aanwezigen maandagmorgen waren o.a. delegaties van SIBP, RBP, Albatros, ... De pleidooien namen een ganse dag in beslag. De advocaat van SIBP viel scherp uit tegen Miel de Bruyne, die hij als een echte volksmenner omschreef. Miel had ervoor moeten zorgen dat de overwogen akties in de juiste banen zouden worden geleid, zodat een staking vermeden werd. Verder vond hij ook dat het loon dat Miel nu uitbetaald krijgt via Orion onwettelijk is.

Op 8 januari zal de adviseur-generaal advies uitbrengen. Op die dag wordt ook bepaald wanneer het vonnis uitgesproken wordt.

KRIJGEN WE VANDAAG WERK VAN SINT-NIKLAAS???

(BPA/HEUSDEN-ZOLDER, 6/12/78)

Op 6 dec., zijn alomgekende verjaardag, stond de brave Sint himself in de lange doppersrijen om zijn kaart te laten afstempelen. Zijn zwarte pieten waren bekleed met slogans "laat niet met je sollen, eis werk" en "geen kruiwagenpolitiek bij het uitdelen van jobs". Ondertussen deelden andere pieten aan de verschillende stempel-lokalen pamfletten uit en draaiden ze op de achtergrond sfeervolle doppersliedjes. Met deze stunt heeft het dopperskomitee van Heusden-Zolder getracht de bevolking bewust te maken van het nijpend werklozenprobleem en gewezen op de marginale positie van de dopper: "je wordt als werkloze met de vinger nagewezen... je bent verbitterd en ontgoocheld... je krijgt spanningen thuis..." Tevens werd opgeroepen om actief mee te werken met het komitee.

Dat dit initiatief wel wat vruchten afgeworpen heeft bij meer dan 1100 doppers (op een bevolking van 25 000) bewijzen de reakties. Tijdens de actie zelf kwamen al enkele discussies los. Bij de bakker en de slager werd gepraat over de werkloze Sint. In de cafés later op de dag sneed men o.m. het probleem van de werkloze gastarbeiders aan, een probleem dat in deze mijnstreek wel zeer aktueel is. Samen met de vrouwen en de schoolverlaters maken zij immers het overgrote deel van het werklozenpubliek uit. De eerste steen is gelegd; de bevolking praat over de werklozenproblematiek. Maar het doel "er wat aan te doen", is nog lang niet bereikt, dus gaat de actie verder. Een volgend initiatief is waarschijnlijk een poppenkastvoorstelling tijdens de stempelkontroles.

Wil je hieraan meewerken of ben je geïnteresseerd in werklozenwerking, je rechten en plichten als dopper... wacht dan niet langer en kom naar een samenkomen van het komitee elke donderdag om 14 uur, in zaal Jefa, Pastoor van Mierlolaan 20, te 3550 Heusden-Zolder.

GEWETENSBEZWAARDEN CIVIELE BESCHERMING OVERWEGEN NIEUWE AKTIES.

(BPA/LEUVEN, 18 DEC.'78)

Gezien de stakingsakties van de gewetensbezwaarden van de Civiele Bescherming in de maanden februari en maart van dit jaar niet veel konkreets hebben opgebracht tenzij veel strafdagen, wat vage beloften en ook een aalmoes van 1000 fr. soldijverhoging voor de gewetensbezwaarden werkzaam in de sociokulturele sektor, gezien dus de nog steeds erg onbevredigende situatie, besloten gewetensbezwaarden van de Mobile Kolonnen van Ghlin en Crisnée om in Brussel wat meer uitleg te gaan vragen. In Crisnée was er bovendien al een tweetal weken voordien een staking uitgebroken, tezamen met die van de beroepskrachten die staakten voor o.m. loonopslag. Met zevenen trokken ze naar Brussel, de rijkswacht hield reeds een oogje in het zeil, maar de aangevraagde ontmoeting kon niet doorgaan. Er werden hen in het onderhoud met adjunct kabinetschef Schots en de direkteur-generaal van de Civiele Bescherming konkrete toezeggingen gedaan. Een budget van 50 miljoen is voorzien om in Crisnée de schandelijke sanitaire voorzieningen te vernieuwen. Ook krijgen de gewetensbezwaarden een 4 weken durende opleiding; een belangrijke eis uit de vorige stakingsperiode.

De hoofdeis, nl. soldijverhoging draaide rond het toekennen van 1000 fr. opslag voor de GB van de CB, net zoals hun kollegas uit de sociokulturele sektor.

Een tweede onderhoud zal plaatsvinden op 3 januari, mogelijk met minister Boel zelf. Als dit onderhoud geen perspectieven biedt, wordt er gedacht om in Crisnée, Ghlin, Brasschaat en Liedekerke een staking te beginnen; daarvoor wordt er trouwens al vergaderd. (Zie ook BPA/ 130, 134, 136, 137, 139, 140, 144, 145, 146, 147, 152, 155)

NICARAGUA EN WAT HET VOLK LIJDEN MOET.

(BPA / NICARAGUA 10 DEC. '78)

"Op een cocktail-party voor buitenlandse journalisten in zijn Presidentiële residentie vroeg een Duitse reporter aan Somoza of de geruchten juist waren, dat de Nationale Wacht van Somoza regelmatig politieke gevangenen foltert. Somoza antwoordde zonder verpinken: nee, in mijn land is dit niet mogelijk !

Liegen is altijd zijn tweede natuur geweest.."

Als je nu in Nicaragua aan de mensen op straat vraagt wat ze van hun president vinden, zeggen ze dat Somoza er af moet, liefst het land uit. Weg met deze diktator.

President Anastasio Somoza Debayle die op 5 december jl. zijn 53-ste verjaardag vierde, was een knaap van negen jaar oud toen wijlen zijn vader Anastasio Somoza Garcia als hoofd van de Nationale Wacht de facto heerser werd van Nicaragua.

De oude Somoza had zijn militaire opleiding in de V.S. gekregen en de Amerikaanse ijzervreters waren tot de overtuiging gekomen dat hun belangen in Nicaragua door niemand beter dan door Somoza konden verdedigd worden; daarom benoemden ze hem tot Chef van Nicaragua's Nationale Wacht. Somoza zou economisch en militair hun beste bondgenoot blijven in Latijns-Amerika (Nicaragua, met een bevolking van amper 2,5 miljoen inwoners, zond vanaf de oprichting van de Escuela de Las Americas in de Panama-kanaalzone in 1946 tot in 1973 meer militairen naar deze beruchte school dan gelijk welk ander latijnsamerikaans land. De Escuela is een militair opleidingscentrum waar soldaten door Amerikaanse instructeurs worden bekwaamd in de meest effectieve technieken om de binnenlandse bevolking 'kalm' te houden) Vierenveertig jaar Somoza-tirannie is tijd genoeg om de bevolking te doen walgen van deze klik. Wat is de huidige situatie in Nicaragua, en is er hoop voor de toekomst?

Na het voorbije september offensief van het Sandinistisch Nationaal Bevrijdingsfront (FSLN) met een tragische repressie als gevolg van Somoza's leger (10.000 mensenlevens), kondigde de Sandinistische leiding aan dat ze drie maanden later een nieuw en dit keer definitief offensief zouden ontketenen. Nu zijn we december. De laatste berichten vertellen dat

de Sandinistisen eind december-begin januari hun offensief plannen.

Dit offensief is nodig, het lijkt het enige dat overblijft om uit de impasse van de onderhandelingen te komen. De onderhandelingen worden thans gevoerd tussen Somoza (vertegenwoordigd door zijn Liberale Partij) en het FAO (breed Oppositie Front). Eerst en vooral kan men de vraag stellen of het hoedamook verantwoord is te onderhandelen met een man als Somoza die in de rij van oorlogsmisdadigers van dit ogenblik door niemand geëvenaard wordt Wij menen van niet.

DE FAO-STRATEGIE :

Het FAO is tot onderhandelen bereid omdat een nieuw offensief van de Sandinisten op een nieuw bloedbad uit zal lopen. En wat gebeurt er nu? Na drie maand onderhandelen hebben ze van Somoza alleen nog maar 'beloftes' gekregen, "om over X aantal maanden een referendum te houden over zijn aftreden ja of neen", enzovoort. In die drie maanden zijn er dagelijks gemiddeld vijf inwoners van Nicaragua verdwenen en dus vermoedelijk gedood door de Nationale Wacht.

Somoza is van plan om zijn term uit te doen, d.w.z. af te treden begin 1981. Met dat doel voor og-

en is zijn politiek erop gericht tijd te winnen. Aan het FAO heeft hij tot dusver een geduldige gesprekspartner gehad. Het FAO bestaat uit mensen en partijen en vakbonden van verschillende pluimage, ondernemers (waaronder multimiljonairs), vakbondslui (die in Nicaragua minder progressief denken dan ons ACV en ABVV), en politici waarvan de meest progressieven bij ons zouden kunnen worden vergeleken met de centrum-progressieve vleugel van de CVP.

Men moet derhalve twijfels hebben over de intensies van deze groep. Slechter kan het in Nicaragua op het ogenblik niet meer, maar zal het met een regering van het allure FAO veel beter worden? Daar aan dient te worden getwijfeld. Doch ook het FAO is verdeeld, en naast een zeer conservatieve vleugel (van het type Frans Jozef Strauss) is er een groep progressieven die zelfs structurele hervormingen voorstaan. Zolang men echter deze conservatieve vleugel binnen het FAO laat mee beslissen over de politieke toekomst van Nicaragua is het land in gevaar.

Derhalve is een splitsing binnen het FAO gewinst, en dat lijkt enkel mogelijk door een guerilla-offensief, dat van de progressieve vleugel de volle steun zal krijgen en dat de conservatieve vleugel zal onmaskeren en tegelijk het initiatief uit handen nemen.

EN HET FSLN?

Hoe is het ondertussen met het FSLN gesteld? Het FSLN heeft haar voor begin december aangekondigd offensief uitgesteld om aan de FAO-onderhandelaars enig respect te geven. Hoewel de Sandinisten in hun blazoos schrijven dat ze onderhandelingen met Somoza totaaf afwijzen, ziet men dat hun

dadens daar niet altijd mee samen-vallen. Dat wordt begrijpelijk als men de opnieuw belangrijker geworden meningsverschillen kent binnen het Front. De belangrijkste tendens, de Terceristas, wordt geleid door kommandant Eden Pastora een man die in 1972 nog lid was van de Conservatieve Partij. Het is fout Pastora en zijn guerilla te vergelijken met Fidel Castro toen die Cuba bevrijdde. De afgelopen weken hebben getoond dat er binnen de Terceristas ook een aanzienlijke groep is die onderhandelingen met Somoza als een aanvaardbaar alternatief zien, daarvoor is het aangekondigde offensief tot dusver uitgesteld. Op langere termijn evenwel zal deze fraktie vermoedelijk aan het kortste eind trekken.

Doch er is nog een andere reden waarom de heer Somoza er zo vlug

Dus, nog eens: alles pleit voor een gewapend offensief. En daarvoor kunnen de Sandinisten rekenen op de bevolking van het land die door de terreur duidelijk naar links is gezwenkt. Ik heb vele mensen in Nicaragua horen zeggen dat ze bij een nieuw offensief van de Sandinisten met evenveel of meer overtuiging dan in september de zijde van het gewapend verzet zullen kiezen. In Nicaragua hebben de families gemiddeld vijf à zes kinderen. De tienduizend families die in september een familielid hebben verloren zijn thans een stuk radikaler geworden en onverzoenlijker.

Nicaragua's bevolking kan in dit konflikt alleen op eigen kracht steunen, en moet zo duidelijk mogelijk vriend van vijand scheiden. Tot haar grootste vijanden behoort de Verenigde Staten die, ondanks de Mensenrechtenpropaganda van Carter, aanstuurt op een regering (zonder Somoza) die Amerika's economische en strategische belangen in het land zal blijven behartigen op een manier die niet teveel mag verschillen van de wijze waarop de Somoza's dat nu bijna een halve eeuw doen.

FLASH BUITENLAND

ZUID-AFRIKAANS URANIUM VOOR BELGIE

België zal 2000 ton uranium aankopen bij Zuid-Afrika. Hiertegen wordt onder andere geprotesteerd door het Aktiekomitee Zuidelijk Afrika (AKZA). Zij deden dit door een open brief te sturen aan minister van Economische zaken Claes. Deze heeft rechtstreekse invloed op die aankoop, daar zijn handtekening nodig is om aan de Delcreditedienst de toestemming te geven om financieel borg te staan ten voordele van de aankoper, de privé-firma Syntamon. Deze maatschappij staat in voor de aankoop en verwerking van alle grondstoffen voor de werking van kerncentrales in België. Syntom wordt beheerd door de Belgische elektriciteitsbedrijven Intercom, Ebes en Unerg, die respectievelijk 45,36 en 15% van de aandelen hebben. Het protest tegen de transactie komt hier dus uit twee hoeken; Aan de ene kant de Apartheids- tegenstanders. Aan de andere kant de mensen die de Kernenergie in

vraag stellen.

Het kontrakt levert Synatom dus 2000 ton uraan op en de Zuidafrikaanse Harmony Gold Mining Company 5 miljard frank, gespreid over 12 jaar.

Het kontrakt dekt 18,5% van de Belgische behoeften aan uranium tussen 1985 en 1991. Het gaat hier ook om het eerste langlopend kontrakt met Zuid-Afrika, en getuigt op dit ogenblik van een fatale arrogantie, door alle internationale aanbevelingen en bepalingen over een economische isolering van het racistisch bewind in Pretoria aan de uraniumlaars te lapen.

Wel blijken de eerste vermoedens, als zou het hier gaan om uranium uit Namibië; ongegrond. De mijnen van de Harmony Gold Mining Company liggen immers allen in Zuid-Afrika zelf. Een uitvoer van uranium (of een andere grondstof) is in overtreding met de VN-resoluties betreffende de economische situatie van Namibië tegenover Zuid-Afrika. Maar dat zou niet de eerste keer zijn dat Pretoria die resoluties overtreedt; en nog niet de laatste

Omwille van allerlei feestelijkheden zal het BPA-bulletin volgende week niet verschijnen. het bpa-kollektief

een boer zette deze voet van zijn vermoorde zoon in formol om het regime aan te klagen

mogelijk af moet. Men is namelijk in Nicaragua net begonnen met het plukken van de katoen en koffie-oogst. Als gevolg van ideale weersomstandigheden is de oogst dit jaar veelbelovend. Maar als Somoza er nog enkele maanden aanblijft zal het inhalen van de oogst een gedeeltelijke mislukking worden. Want de oogst binnenhalen is een werk dat dag en nacht doorgaat (vanaf de dauw beginnen de arbeiders te plukken, en 's avonds en 's nachts wordt het geplukte naar de fabriek getransporteerd om onmiddellijk verwerkt te worden.) In de hoop daar door de situatie te regulariseren besliste Somoza een tijdje geleden de avondklok op te heffen. Echter, de terreur is daarmee niet minder geworden zodat vele boeren na het duister niet meer buiten durven te komen. Als deze oogst mislukt zal er het volgend jaar barre miserie zijn in Nicaragua; want de koffie en katoen zijn de belangrijke bronnen van inkomst van het land.

IRAN : AL'LLAH AK'BAR. MARD BAR CHAH

(Allah is de opperste. Dood aan de sjah.)

BPA/LEUVEN, 18/12/'78

I. DE LANGE EN ONGELIJKE STRIJD VAN HET IRAANSE VOLK TEGEN HET REGIME VAN DE SJAH.

Met de regelmaat van een klok komt Iran in het nieuws omdat er in een aantal steden weer rellen zijn, waarbij telkens opnieuw doden vallen. Wat zich in Iran afspeelt, heeft in menig opzicht zeer veel belang voor de huidige wereldsituatie. Sinds vele jaren leek het erop dat de sjah van Iran zijn land volkomen onder controle had. Nu brokkelt zijn gezag af.

DE MACHTSKRISIS IN IRAN

Iran is een land met een enorme strategische en economische betekenis, dat de laatste vijftig jaar stevig in het westerse kamp zat. Westerse regeringen en zakenlieden hebben groot voordeel gehaald uit wat de sjah hen aanbod. Nu zien ze wat ongemakkelijk dat zij zich hierdoor vereenzelvigd hebben met een regime dat de oppositie hardhandig aanpakt. Zij konden zichzelf lang genoeg sussen met de gedachte dat de slachtoffers van de repressie goeddeels beperkt bleven tot een randgroepje van linkse intellectuelen. Maar nu is het duidelijk dat de afkeer, ja de haat voor het terreurbewind van de Pahlavi-dynastie (die sinds 1925 de scepter over Iran zwaait) veel algemener is. Het "onvermogen van de sjah" om deze crisis te boven te komen vormt dus voor het Westen niet voor niets een bron van "grote ongerustheid". Maar vergeten wij hierbij niet dat dit "westen" in Iran de rekening van zijn wangedrag in 1953 gepresenteerd krijgt toen het vond dat een gematigde politicus als Dr. Mosaddegh een gevaar vormde voor de westerse economische belangen.

IRAN: HET NIEUWE PERZIE VAN DE TWINTIGSTE EEUW

Alle politieke avonturen van Iran vinden sinds 1901 (het begin van de "petroleumoorlog" tussen de buitenlandse mogendheden) hun oorsprong in de westerse oliebelangen.

Na de 1ste wereldoorlog -waarin het toenmalige Perzië neutraal bleef- dringt Engeland zijn protektoraat op aan dit land. Op 9 augustus 1919 wordt het Anglo-Perzisch verdrag gesloten waardoor de propektie rechten voor het aanboren van petroleum van de kleine firma Burma Oil Company naar de APOC (Anglo-Persian Oil Company) worden overgedragen maar onder deze voorwaarde dat de rechten van de Russen in de provincies die in de sovjet-invloedsfeer liggen, gevrijwaard blijven. In 1932 worden deze akkoorden aan een herziening onderworpen en in 1933 worden zij vervangen door een overeenkomst die veel voordeliger uitvalt voor Iran.

Tegelijkertijd breekt Riza Sjah Pahlavi -een Kozakkenkolonel die in 1921 door een staatsgreep aan de macht komt en in 1925 de Kad-jarencvorst verdrijft en zichzelf tot sjah (= absoluut despot) van Perzië uitroept- met de traditionele evenwichtspolitiek tussen de Unie van Socialistische Sovjet Republieken en het Verenigd Koninkrijk, en zoekt hij toenadering tot fascistisch Duitsland waar het Derde Rijk aan de macht komt en waarvoor hij een grote bewondering koesterde. Dit laatste zou hem trouwens in 1941 fataal worden. Nochtans blijft de APOC of de AIOC (Anglo-Iranian Oil Company) haar rechten behouden tot in 1951. Deze firma was een echte staat in de staat en controleerde in die tijd het Iraanse politieke leven in ruil voor geringe "royalties" die zij aan Iran betaalde (bv. in 1949 : 13 miljoen pond sterling - hetzelfde jaar betaalde de AIOC 28 miljoen pond sterling aan de Britse Schatkist als belasting op de verwezenlijkte winsten). Men kan zich dus een oordeel vormen over de mate waarin de Iraanse staat door de zogenaamde "gunstige" akkoorden van 1933 werd benadeeld.

HET MOSSADEGH-
AVONTUUR

De keuze van de anti-britse generaal Razmārā als eerste minister op 26 juni 1950 werd door de publieke opinie gunstig onthaald, vermits de meeste politici die tussen 1945 en 1963 Iran geregeerd hebben toch "verkoocht" waren aan Engeland.

Maar Razmārā was in feite een despoot die door middel van een staatsgreep alle macht naar zich toe wilde halen. Hij werd op 7 maart 1951 vermoord door niet nadergenoemde "religieuze terroristen".

Zijn opvolger was Dr. Mossadegh, die de anti-engelse partij van het Nationale Front leidde. Hij nationaliseerde de petroleumindustrie: de AIOC werd vervangen door de Nationale Maatschappij der Iraanse Petroleum (NIOC).

De Britten dreigen met een militaire aktie. Ze voeren ze niet uit, maar er wordt wel een olieblokkade afgekondigd.

Ook heeft Mossadegh getracht een agrarische hervorming door te voeren. Een wet van 1952 stipuleerde dat de grootgrondbezitters voortaan 10 % van hun inkomsten moesten afstaan aan de boeren en 10 % aan de kassen van landbouwkööperaties. Deze wet werd echter nooit effectief toegepast. De regering van Mossadegh steunde daarenboven op de Iraanse Arbeiderspartij (progressief, maar antikommunistisch).

Teneinde zijn tegenstander ten val te brengen, benoemde Mohammed Riza Sjah Pahlavi in het geheim generaal Zāhedi -tegenwoordig ambassadeur in Washington- tot zijn eerste minister. De sjah zelf vluchtte naar Europa (Rome), de standbeelden van zijn vader, Riza Sjah Pahlavi, worden neergehaald: Iran is in opstand. Wij schrijven 16 augustus 1953, Teheran.

Dan doet zich een plotselinge wijziging voor in de situatie: als gevolg van Amerikaanse manoeuvres achter de schermen (ook de CIA speelt mee) wordt Mossadegh samen met enkele tientallen andere ministers en medewerkers gearresteerd. Een dertigtal van hen worden gefusilleerd.

De sjah keerde terug en de eerste minister werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van 3 jaar wegens "antimonarchistische samenwerking".

Na de val van Mossadegh wordt de petroleumkwestie vlug geregeld door de oprichting van een internationaal konsortium (19 september 1954):

- 40 % voor de Britten
- 20 % verdeeld tussen de 'Compagnie française des Pétroles' en 'Shell'
- 40 % voor de Amerikaanse trusts, die als de "grote" overwinnaars uit dit avontuur komen, tevoren waren zij niet eens in Iran vertegenwoordigd

Iran ontvangt voortaan rechten die overeenstemmen met 50 % van de petroleumproduktie. En een aantal jaren later wordt de oliewinning toch genationaliseerd, maar de maatschappijen kunnen hun winsten op fabelachtige wijze opdrijven door de enorme prijsstijgingen.

Het fameuze Mossadegh-avontuur speelde zich vijftientig jaar geleden af. Sindsdien heeft er zich een opmerkelijke kentering voorgedaan in de politieke situatie van Iran.

Na het ontslag van Ali Amini (die generaal Zāhedi in 1961 aan het hoofd van de regering was opgevolgd) in 1962 regeerde de sjah zijn land zelf. Hij stelde zich drie objectieven ten doel: een agrarische hervorming (de vijfjaarontwikkelingsplannen), het terug op gang brengen van een nationale industrie en een politiek van toenadering tot de USSR. Deze hervormingen die gepaard gingen met een uiterst harde repressie

EEN KWART EEUW
REPRESSIE

vormen de zogenaamde "Witte Revolutie". Binnen het kader van deze 'revolutie' poogde de sjah eveneens een hervorming van de Iraanse samenleving door te voeren.

Een kwart eeuw onderdrukking van de volkswil, een barbaarse repressie, tienduizenden politieke gevangenen, een blinde diktatoriale politiek van de sjah, angst voor de gevreesde SAVAK (de Iraanse Gestapo), het "marionettentheater" van de Pahlavi-dynastie, geen politiek en cultureel leven, geen persvrijheid, geen echte oppositie, ... tegen die achtergrond moeten wij de gebeurtenissen die zich de jongste maanden in Iran afspelen, plaatsen.

Maar reeds lange tijd strijdt het Iraanse volk tegen het diktatoriale bewind van de sjah en tegen de harde repressie waarop dit regime steunt.

De laatste maanden hebben wij een eskalatie van dit volksverzet gekend: honderdduizenden en honderdduizenden komen op straat om uiting te geven aan hun ongenoegen aan hun opgekropte haat tegen het westers imperialisme.

Bij botsingen komen demonstranten en leger steeds tegenover elkaar te staan: de slachtoffers van deze confrontaties worden niet meer geteld, ze zijn zelfs niet meer te tellen.

Willekeurige arrestaties, folteringen en repressie kunnen niet verhinderen dat de strijd van het Iraanse volk zich nog verder uitbouwt.

Wat dit volk wil is niet alleen de troonsafstand van de sjah, maar het einde van de Pahlavi-dynastie om zo de weg te effenen voor een vrijheidslievende democratie.

(wordt vervolgd)

SAGO: STRAATAKTIE TE ANTWERPEN
SOLIDARITEIT MET LATIJNS-AMERIKAANSE VROUWEN

Zowel in Argentinië als in Chili vormen een groep vrouwen een belangrijk instrument in de protestbeweging tegen de alsmear aanhoudende repressie. In Argentinië bevoorbeeld komen iedere donderdagnamiddag steeds meer vrouwen (familieleden van politieke gevangenen en vermisten) samen op het centrale plein van de hoofdstad Buenos Aires (de bekende Plaza de Mayo) om inlichtingen op te eisen over hun familieleden. Ze slaagden erin petitie op te stellen en te publiceren, de regering te dwingen het bestaan van een (weliswaar zeer beperkt) aantal vermisten en politieke gevangenen te erkennen enz. Verschillende van deze manifesterende vrouwen kregen doodsb bedreigingen, anderen werden opgepakt, nog anderen verdwenen, net als hun familieleden.

In Europa gingen reeds verschillende solidariteitsakties door ter ondersteuning van de strijd van deze vrouwen. Een dergelijke symbolische solidariteitsaktie werd ook in België op gang gebracht door het Belgisch komitee tegen de repressie in Argentinië (Cobra). Een motie die de eisen bevat van de "dwaze moeders van de Plaza de Mayo" werd reeds ondertekend door verschillende vrouwenhuizen, andere vrouwenbewegingen, Amnesty International-Vlaanderen, Elcker-Ik, Jong-Socialisten enz.

De eerste konkrete solidariteitsaktie met de Argentijnse, Chileense en andere Latijnsamerikaanse vrouwen zal doorgaan op zaterdag 23 december om 15u. De verzamelplaats voor deze straat- en voetpadaktie is de Groenplaats te Antwerpen.

Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk vrouwen op dit ogenblik zouden samenkomen, gekleed in het zwart, als teken van rouw; hierbij zouden draagborden gedragen worden die de solidariteit uitdrukken met de strijd van de Latijnsamerikaanse vrouwen, en het verschijnsel van de vermisten in de verschillende Latijnsamerikaanse dictaturen aanklagen.

Vrouwengroep SAGO
P. Verbiststraat 29/2
2616 Wilrijk
Tel. 031/49.37.86

HET BOLIVIAANS KOMITEE TEGEN DE APARTHEID :
BOLIVIA VRIJ JA!!!
EEN KOLONIE VAN RACISTEN NEE!!!

Het Komitee heeft tot doel om het Boliviaanse volk te ondersteunen in haar strijd voor bevrijding. In dit jaar, dat door de Verenigde Naties is uitgeroepen als Internationaal Jaar tegen de Apartheid, doen wij als Komitee een oproep op alle instellingen, organisaties en personen om de campagne 'Wat het Boliviaanse volk dient te weten' te ondersteunen.

Met deze campagne willen we geld inzamelen om een programma te financieren dat het Boliviaanse volk informeert over de racistische plannen (om blanke racisten uit Zuidelijk Afrika naar Bolivia te doen immigreren) van de regering en bewust maakt van wat Apartheid als systeem inhoudt. Centraal daarin staat de publikatie op grote schaal van het boekje 'LO QUE EL PUEBLO BOLIVIANO DEBE CONOCER' ('Wat het Boliviaanse volk moet weten'), waarin deze zaken worden uiteengezet.

Het boekje is speciaal bedoeld voor massaal volksonderwijs. Het is als volgt samengesteld:

1. Voorwoord door Esau de Plessis, iemand die de apartheid beleefd en gekend heeft en die nog altijd blijft strijden voor de bevrijding van Afrika;
2. Geografische situering van Zuid-Afrika, Namibië en Rhodesië ten opzichte van Bolivia;
3. Sociale en economische situatie in Zuid-Afrika: een uiteenzetting van wat de apartheid als systeem in de praktijk betekent;
4. Waarom de Zuidafrikaanse kolonisten Afrika willen verlaten om naar Bolivia te verhuizen en waarom de militaire regering hen graag wil ontvangen;
5. Toekomst voor de Boliviaanse bevolking...als de kolonisten naar Bolivia zouden emigreren.

Boliviaans Komitee tegen de Apartheid
Postbus 324 2000 Antwerpen

Aslk reknr. 001-0647664-71 (België)
Rabo reknr. 316535311 giro 815528 (Nederland)

OPEN BRIEF

Naar aanleiding van het debat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers over de grondwetsherziening, werd door de heer Levaux (PCB) in de vergadering van 14.11.1978 een voorstel tot wijziging van artikel 4 ingediend dat, geamendeerd door de heer Glinne (PCB), aan bepaalde vreemdelingen onder bepaalde voorwaarden (sic) stemrecht zou verlenen bij de gemeenteraadsverkiezingen.

De komitees internationale solidariteit en de immigrantenverenigingen die in het kontaktorgaan vertegenwoordigd zijn, stellen vast dat de 1 miljoen gastarbeiders en vreemdelingen in dit land wel het recht hebben om de lastingen te betalen en dat hun demografische aanwezigheid bovendien in aanmerking wordt genomen bij de verdeling van de zetels. Maar daar blijft het dan bij.

Het zou naïef zijn te veronderstellen dat het simpele stemrecht de talloze en veelzijdig problemen van de immigrantengemeenschap in dit land zouden oplossen, maar wij menen dat het een stap kan zijn in de richting van een degelijker sociaal, cultureel en politiek beleid t.a.v. de immigranten. Slechts 24 volksvertegenwoordigers (2 Vlaamstalige en 22 Waalsstalige) stemden voor -tegen 143 tegen en 1 onthouding- en staan dus gunstig tegenover de politieke en gemeentelijke rechten van de immigranten. Langs deze weg wenst het Kontaktorgaan al die volksvertegenwoordigers te bedanken die voor stemden en het hoopt ook in de toekomst op hen te kunnen rekenen.

Het Kontaktorgaan Internationale Solidariteit
12 december 1978

DE CVP ZOALS ZE WERKELIJK IS

In het laatste nummer van het tijdschrift 'De Nieuwe Maand' wordt de CVP onder de loop genomen: bedoeling was na te gaan in hoeverre de geruchten rond een stille machtsgreep van CVP in Vlaanderen gerechtvaardigd zijn en waarom deze gerechtvaardigd zijn. Voornamelijk het redactioneel gedeelte dat handelt over 'De Christelijke Volkspartij: het dogma heet niet Christendom maar klassensamenwerking' tracht hierop te antwoorden. Er worden twee vaststellingen gedaan:

1. De laatste twintig jaar is voor de CVP wat de verkiezingen betreft een tijd van vallen (periode 1958 - 1971) en opstaan (periode 1974 - 1978?). Maar in deze periode heeft de CVP haar feitelijke machtspositie versterkt. Onafgebroken zat zij in de regering en vormde ze grotendeels een meerderheid in de schepencolleges. De Nieuwe Maand stipt aan dat deze uitzonderlijke continuïteit in het uitoefenen van de macht als een eerste kentrek mag aanzien worden.
2. Maar ook op ideologisch vlak is er opmerkelijke continuïteit. Inderdaad, de zgn. 'sektariseringsstendens' (dwz het verminderen van de levensbeschouwelijke tegenstellingen zoals bvb. het kerkelijke) heeft de bestaansreden van de CVP niet in twijfel gebracht, zodat men kan besluiten dat in de CVP zich geen opmerkelijke gebeurtenissen en veranderingen hebben voorgedaan.

De redactie noemt daarbij een aantal factoren welke een belangrijke rol in deze ontwikkeling hebben gespeeld en nog spelen:

Vooreerst moet gesteld dat er zich geen veranderingen van binnenuit hebben voltrokken. De 'doorbraakgedachte' welke poogde de deconsecralisering te bespoedigen, en die rond 1958 (NB jaar van het sluiten van het schoolpakt) bij intellectuelen in de partij aanhang vond (met o.a. het tijdschrift 'De Maand', voorloper van 'De Nieuwe Maand') kon zich niet doorzetten. Enerzijds was deze beweging weinig gestructureerd, anderzijds stootte men op een sterk georganiseerde partij waar de leiding de teugels strak in handen hield; zodat na een tijdje deze ideeën uit de beweging verdwenen. En ook de operatie van 1968 - 1969 welke zich opnieuw uitsprak voor een progressieve partij (o.a. CVP Jongeren: W. Martens) werd gerekupereerd door de partij, wat meteen de organisatorische soepelheid van de CVP bewijst. Dit werd (en wordt) nog vergemakkelijkt door het feit dat binnen de CVP nooit een min of meer autonome drukingsgroep heeft bestaan.

Een tweede belangrijke factor is de afwezigheid van sterke concurrentie op politiek vlak. Hiermee wordt bedoeld dat de CVP electoraal noch organisatorisch echt bedreigd is geweest. De linkerzijde (BSP) compromitteerde ze meestal in een regeringsdeelname zodat weinig druk op de partij kon uitgeoefend worden. Wanneer na een tijd ook de V.U. haar aanhang niet meer spektakulair kon verhogen vermindert ook vanuit deze hoek de druk. De meeste invloed ging uit van de PVV welke, na de grote verkiezingsoverwinning van 1965, grotendeels ten koste van de CVP, deze dwang veel meer tegemoet te komen aan de wensen en belangen van de burgerij, daar waar haar electorale sterkte voor een groot deel wordt bepaald door arbeiders en loontrekkende.

Als derde belangrijke reden wordt het pragmatisme en het

opportunisme aangegeven. De CVP heeft op communautair gebied (gemeenschappen) veel vlugger gereageerd dan de andere partijen (1968: splitsing CVP-PSG). Eenzelfde pragmatisme ingesteldheid uit zich op het vlak van de recrutering van haar politiek personeel. Men waakt er telkenmale over dat elke standsorganisatie (arbeiders - boeren - middenstand - burgerij) vertegenwoordigd is en dat er een éénstemmigheid ontstaat. Maar tengevolge van de concurrentie met de PVV zorgde men eigenlijk voor een oververtegenwoordiging van de burgerij, de landbouwers en de financiële belangengroepen. Het organisatorisch pragmatisme en opportunisme komt ook tot uiting in het soepel recupereren van jonge "Turken" toe binnen en buiten de partij.

Een laatste factor die wordt behandeld is de invloed van de ideologie als werfkracht. Men mag deze werfkracht niet overschatten. Het uitgebreid dienstbetoon van organisaties, welke in de CVP als politieke partij hun politieke uitdrukking vinden hebben een vast cliënteel. Bovendien is het zo dat de CVP reeds in de jaren 50 haar ideologie en doctrine heeft gedeconsecraliseerd. De klemtoon werd enerzijds op "christelijk" en waarden van medemenselijkheid (cfr. Tindemans) gelegd in plaats van "katholiek", en werden waarden van vrijheid en gelijkheid ingeroepen (bv. i.v.m. schoolkwestie). Alléén op sociaal-economisch vlak worden nog waarden van het strikt religieuze concept gebruikt, welke zich vertalen in solidarisme, verzoening, overleg, compromis en niets minder zijn dan conservatisme en behoud van de liberale markteconomie.

De redactie schrijft de CVP in haar besluit als mogelijke progressieve partij af. Meteen worden een aantal vragen gericht naar de arbeidersvleugel in deze partij (ACW-ACV), waarbij wordt opgemerkt dat de franstalige ACW-vleugel (MOC), reeds afstand heeft genomen van de exclusieve binding aan de PSG. Maar ook andere vooruitstrevenden worden opgeroepen zich opnieuw te bezinnen waarbij het volgende in acht moet worden genomen:

- op inhoudelijk vlak: socialistische basisideeën en alternatieven verder uit te werken en uitdragen
- op organisationeel vlak: een meer permanente en efficiënte samenwerking
- concrete werking van linkse mandatarissen op politieke en andere terreinen kritisch begeleiden.

Na het redactioneel gedeelte worden verschillende artikels opgenomen die een illustratie zijn van de analyse door de redactie gemaakt. E. Schillebeekx en D. De Zeeuw behandelen 'De Christen en zijn politieke keuze'. G. Dierickx vat een gedeelte uit zijn doctoraatsthesis samen onder de titel 'De CVP en de partijpolitieke strategieën na het schoolpakt', en H. Coenjaarts ontleedt het cultuur-monopolie van de CVP. De relatie ACW-CVP wordt nader onderzocht door een werkgroep van ACW-militanten welke politiek georganiseerd zijn in de Revolutionaire Arbeiders Liga (RAL). Daarin wordt gesteld dat de binding ACW-CVP de grootste hinderpaal is voor een arbeidersalternatief in België. M. Vanden Wijngaert vat kort de

DE RING: EEN SPOOK WAART DOOR BRAKEL.

Brakel wordt bedreigd door brede stroken beton. Er bestaan heuse plannen voor de aanleg van twee "ringen". Het ARB (Aktiekomitee tegen de ring(en) in Brakel) wil de bevolking sensibiliseren voor het dreigende onheil. Dat zou o.m. geconcretiseerd kunnen worden in onteigeningen, verpesting van de woonatmosfeer, benadeling van de plaatselijke handel en milieuhinder. Daarom geeft het komitee een tijdschrift uit dat zich tot doel stelt de hele bevolking, over alle ideologische grenzen heen, te mobiliseren; als die bevolking dat ten minste wil, want anders heeft het ARB "geen reden meer om te bestaan". Voor eind december is een ekstra-editie aangekondigd, vol interviews met PVV- (De Croo), CVP-, VU- en BSP-mandatarissen. Het is te verkrijgen door storting van 30 frank op bankrekening 444-8581451, met vermelding "Ekstra-editie De Ring". Ook milde steun is op dat nummer welkom.

Kontaktadres:
ARB
Stationplein, 5
9660 BRAKEL

DE NIEUWE MAAND
p/a.: Standaard Boekhandel
Belgiëlei, 147 A
2000 ANTWERPEN

NU: ZELFBEHEER, VROUWENPROBLEMATIEK EN INTERNE DEMOKRATIE.

NU, het maandblad van de Jongsocialisten, werd in december een omvangrijk nummer van 32 bladzijden. Het is bijna helemaal gewijd aan het nationaal congres van de Jongsocialisten dat afgelopen maand te Westende werd gehouden. Het bevat alle congresresoluties. Dat wil dus zeggen de beleidsverklaring voor de volgende twee werkingsjaren, resoluties zelfbeheer, het uitgewerkt standpunt over de vrouwenproblematiek en een vernieuwde kijk op de interne werking van de Jongsocialistenbeweging; Verder zijn er nog perscommuniqués en een standpunt rond abortus. Ook het hoofartikel staat in het perspectief van het congres en gaat na in hoeverre het een nieuwe impuls voor de beweging betekent. De rubriek binnenland wijst op de inzet van de verkiezingen. In een artikel over "Jeugd en partij" wordt de verhouding waarin een aantal Westeuropese socialistische jeugdbewegingen t.o.v. hun moederpartij staan, belicht.

Te verkrijgen:
Jongsocialisten vzw,
Keizerslaan 13,
1000 BRUSSEL

KSA-VKSJ: "VLAANDEREN ...? NOOIT VAN GEHOORD".

Terwijl de Vlaamse zaak zo in het middelpunt van de belangstelling staat, is in eigen rangen een nood aan informatie voelbaar, meent K.S.A.-V.K.S.J.. Daarom werd een werkgroep opgericht, waarvan de vrucht, een boek van

100 bladzijden, op 6 december het levenslicht zag. Het werk wil vooral bevattelijk zijn voor jongeren. Het wil ook de verschillende aspecten belichten en verder een aanzet zijn tot confrontatie en discussie, veeleer dan een evangelie.

Het eerste deeltje biedt een historische schets, die de band wil leggen tussen de socialistische beweging enerzijds en de Vlaamse beweging anderzijds. Het tweede deeltje formuleert vanuit een bepaalde mens- en maatschappijvisie een zicht op de toekomst. Deel drie gaat in op de actuele Vlaamse problematiek (Brussel, Egmont? enz.). Het vierde en laatste deel stelt de vraag naar de rol die de jeugdbeweging m.b.t. die problematiek spelen kan, en onderzoekt de eventuele aktiemodellen. Een aantal bijlagen (over amnestie, woordverklaring,...) rondet het geheel af en zorgt voor een beter begrip.

Te verkrijgen bij:
KSA-VKSJ
Dupontstraat, 6
1030 BRUSSEL

